

Rada KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek: Przed Polską stoją poważne i pilne wyzwania migracyjne
12-07-2023

Prosimy, aby w poszukiwaniu rozwiązań skomplikowanych problemów migracyjnych, kierować się nade wszystko postawami otwartości, szacunku wobec migrantów i uchodźców oraz szeroko rozumianego dobra wspólnego – czytamy w komunikacie Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek ws. debaty o migrantach i uchodźcach. Członkowie Rady podkreślają, że przed Polską stoją poważne i pilne wyzwania migracyjne. „Przybycie uchodźców wojennych z Ukrainy czy imigrantów zarobkowych z różnych regionów świata, ale także rozwiązanie humanitarnego kryzysu na granicy polsko-białoruskiej, będącej dla części szukających godnego życia przybyszów śmiertelną pułapką, to zadania, które z całą pewnością należą obecnie do pierwszoplanowych i najpilniejszych” – podaje komunikat.

„Prosimy, aby w poszukiwaniu rozwiązań skomplikowanych problemów migracyjnych, kierować się nade wszystko postawami otwartości, szacunku wobec migrantów i uchodźców oraz szeroko rozumianego dobra wspólnego” – czytamy w komunikacie. „Wiąże się to z gotowością do wykraczania poza perspektywę tylko narodową, natomiast przybyszów zobowiązuje do szacunku do naszej kultury, religii, prawa i zasad bezpieczeństwa” – podkreśla komunikat.

„Polskie bogate doświadczenia migracyjne, chrześcijańskie dziedzictwo, ale także niezwykle, spontaniczne, godne najwyższego uznania zaangażowanie Polaków w niesienie pomocy uciekinierom wojennym z Ukrainy powinny nas szczególnie predysponować do propagowania idei mądrej gościnności i solidarności – konstytutywnych dla wiary chrześcijańskiej” – zwracają uwagę członkowie Rady. Dodają, że „sposobów ich praktykowania nie ma potrzeby czynić przedmiotem referendalnych rozstrzygnięć, lecz roztropnych działań i dialogu społecznego z uwzględnieniem możliwości i konsekwencji społecznych w przyszłości”.

Jednocześnie przypominają, że we wspólnocie Kościoła „przyjęcie uchodźców i migrantów, ich ochrona, stwarzanie szans do rozwoju oraz integracja społeczna poprzez struktury duszpasterskie, są istotnymi zadaniami w ramach posługi parafialnej”. „Kościół musi starać się być obecnym wśród przybyszów i im towarzyszyć” – zaznacza komunikat. „Oznacza to nie tylko pomoc charytatywną i opiekę duszpasterską przybywających do nas katolików, lecz także gościnność i otwartość względem przedstawicieli innych wyznań i religii. W historii Kościoła była to zawsze okazja, aby obcym głosić Ewangelię nie tylko słowem, ale przede wszystkim czynem” – dodaje komunikat.

BP KEP

Publikujemy pełny tekst komunikatu:

Komunikat Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek ws. debaty o migrantach i uchodźcach

Od dłuższego czasu jesteśmy świadkami wzmożonej obecności tematyki migracyjnej w debacie publicznej. Apelujemy do wszystkich jej uczestników, polityków, publicystów i mediów o rzetelne i odpowiedzialne, zgodne z faktami i wolne od ideologii prezentowanie sytuacji uchodźców i migrantów w Polsce i Unii Europejskiej. Stanowczo przestrzegamy przed ich instrumentalnym wykorzystywaniem do rozgrywek politycznych oraz kształtowaniem postaw ksenofobicznych. Takie działania są nie do pogodzenia z chrześcijańskim nauczaniem. Tworzone antyuchodźcze czy antyimigracyjne narracje nie tylko kształtują postawy społeczne, ale mają również wpływ na życie konkretnych osób. Są one także niszczące dla prób odpowiedzialnego, wspólnego poszukiwania adekwatnych reakcji oraz odzierają uchodźcę i migranta z ludzkiej godności.

Przed Polską stoją poważne i pilne wyzwania migracyjne. Tendencje demograficzne i reguły gospodarki już skłoniły instytucje państwowe do przyjmowania obcokrajowców poszukujących pracy. Wymaga to roztropnego namysłu – opartego o fakty i naukową wiedzę, nie zaś o emocje, podsycane przekazami medialnymi i politycznymi.

Przybycie uchodźców wojennych z Ukrainy czy imigrantów zarobkowych z różnych regionów świata, ale także rozwiązanie humanitarnego kryzysu na granicy polsko-białoruskiej, będącej dla części szukających godnego życia przybyszów śmiertelną pułapką, to zadania, które z całą pewnością należą obecnie do pierwszoplanowych i najpilniejszych. Wymagają jednak współpracy wszystkich szczebli władzy państwowej, świata nauki, organizacji pozarządowych i społeczeństwa. Wszyscy potrzebujemy lepiej zrozumieć mechanizmy migracyjne i przygotować się na życie w świecie kulturowo zróżnicowanym, również po to, aby uniknąć związanych z tym ewentualnych zagrożeń.

Na poziomie europejskim koniecznie jest wypracowanie sprawiedliwych projektów solidarnościowych, rozkładających równomiernie obciążenia i koszty związane z pomocą osobom, które już otrzymały azyl lub status ochrony międzynarodowej. Kontrolowane procesy migracyjne dają poczucie bezpieczeństwa – w przeciwieństwie do chaotycznej migracji, często koordynowanej przez gangi przemytników, oszukujących i tworzących złudne nadzieje ludziom poszukującym godnych warunków do życia. Polskie bogate doświadczenia migracyjne, chrześcijańskie dziedzictwo, ale także niezwykle, spontaniczne, godne najwyższego uznania zaangażowanie Polaków w niesienie pomocy uciekinierom wojennym z Ukrainy powinny nas szczególnie predysponować do propagowania idei mądrej gościnności i solidarności – konstytutywnych dla wiary chrześcijańskiej. Sposobów ich praktykowania nie ma potrzeby czynić przedmiotem referendalnych rozstrzygnięć, lecz roztropnych działań i dialogu społecznego z uwzględnieniem możliwości i konsekwencji społecznych w przyszłości.

Prosimy, aby w poszukiwaniu rozwiązań skomplikowanych problemów migracyjnych, kierować się nade wszystko postawami otwartości, szacunku wobec migrantów i uchodźców oraz szeroko rozumianego dobra wspólnego. Wiąże się to z gotowością do wykroczenia poza perspektywę tylko narodową, natomiast przybyszów zobowiązuje do szacunku do naszej kultury, religii, prawa i zasad bezpieczeństwa. Polityka państwa wobec cudzoziemców powinna takie zasady jasno określić i konsekwentnie ich przestrzegać, aby uniknąć w przyszłości rozczarowań i niebezpieczeństw.

Przypominamy o niezbywalnym prawie każdego człowieka do migracji i poszukiwania lepszego miejsca do życia. Jest to myśl obecna w powszechnym nauczaniu Kościoła. Korzystały z tego przez wieki pokolenia Polaków. Nie można ulegać pokusie, by w imię fałszywie rozumianego patriotyzmu czy politycznych kalkulacji rozbudzać lęk, wrogość czy niechęć w stosunku do przybyszów, zwłaszcza z powodu ich statusu, religii lub pochodzenia. „Nieuregulowana sytuacja prawna migranta nie upoważnia do pomniejszania jego godności, posiada on bowiem niezbywalne prawa, których nie wolno łamać ani ignorować” – przestrzegali św. Jan Paweł II. Oczywistym obowiązkiem odpowiednich instytucji jest zapobieganie potencjalnym zagrożeniom wynikającym z nielegalnego przekraczania granic państwowych. Nie można jednak stygmatyzować przybyszów, dokonując krzywdzących uogólnień w rodzaju „każdy uchodźca czy imigrant to potencjalny terrorysta”.

Okres kampanii wyborczej zwykle powoduje natężenie politycznych emocji i zaostrenie publicznej debaty. Zwracamy się do polityków wszystkich opcji, aby naturalne przeciw różnice zdań i troska o pomyślność ojczyzny, nie prowadziły do zachowań, które w encyklice „Fratelli Tutti” diagnozował papież Franciszek: „Najlepszym sposobem, by panować i posuwać się naprzód bez ograniczeń, jest sianie rozpaczy i budzenie ciągłej nieufności, nawet jeśli jest to zakamuflowane pod maską bronięcia pewnych wartości. Dzisiaj w wielu krajach stosowany jest polityczny mechanizm jątrzenia, rozdrażniania i polaryzacji”. Niech spotkanie z przybyszem będzie dla nas jako społeczeństwa przyjmującego okazją do zasypywania wewnętrznych podziałów i budowania mostów przez poszukiwanie wspólnego dobra i jak najlepszych modeli integracji społecznej.

W Polsce powinny zostać podjęte próby wypracowania odpowiedzi na nowe, ale już poważnie obecne wyzwania, takie jak: zasady polityki migracyjnej, ochrona praw pracowniczych migrantów zarobkowych, wprowadzenie realnych mechanizmów integracji (również w celu uniknięcia zjawisk gettoizacji), objęcie wszystkich dzieci migrantów systemem oświaty, sfinansowanie programów nauki języka polskiego, zapewnienie godnej pomocy socjalnej przebywającym w Polsce osobom w postępowaniach o udzielenie ochrony międzynarodowej.

We wspólnocie Kościoła przypominamy, że przyjęcie uchodźców i migrantów, ich ochrona, stwarzanie szans do rozwoju oraz integracja społeczna poprzez struktury duszpasterskie, są istotnymi zadaniami w ramach posługi parafialnej. To wezwanie do niełatwej, dalekiej od utopijnych wizji, ale błogosławionej realizacji słów Zbawiciela Jezusa Chrystusa „byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie” (Mt 25, 32). Niech nikt z nas nie pozostaje obojętny na warunki, w jakich żyją tysiące migrantów. Ofiarowana gościnność wynikać powinna z troski o to, by być wiernym Bogu, wsłuchiwać się w Jego głos i rozpoznawać go w ludziach, którzy nas otaczają. Kościół musi starać się być obecnym wśród przybyszów i im towarzyszyć. Oznacza to nie tylko pomoc charytatywną i opiekę duszpasterską przybywających do nas katolików, lecz także gościnność i otwartość względem przedstawicieli innych wyznań i religii. W historii Kościoła była to zawsze okazja, aby obcym głosić Ewangelię nie tylko słowem, ale przede wszystkim czynem.

Warszawa, 11.07.2023 r.,

bp Krzysztof Zadarko, Przewodniczący Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek